

71/1967 Sb.

ZÁKON

ze dne 29. června 1967

o správním řízení (správní řád)

Změna: 29/2000 Sb.

Změna: 227/2000 Sb.

Změna: 226/2002 Sb.

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

Úvodní ustanovení

ODDÍL 1

Rozsah působnosti

§ 1

(1) Tento zákon se vztahuje na řízení, v němž o právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech občanů a organizací rozhodují v oblasti státní správy národní výbory, ministerstva a jiné ústřední orgány státní správy, orgány Slovenské národní rady a jiné orgány státní správy.

(2) Podle tohoto zákona postupují také orgány státních organizací, jestliže jim zákon svěřil rozhodování o právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech občanů a organizací v oblasti státní správy.

(3) Pokud se dále hovoří o správních orgánech, rozumějí se tím orgány uvedené v odstavcích 1 a 2.

§ 2

Ustanovení tohoto zákona se nevztahují

a) na postup, v němž správní orgány rozhodují o právních poměrech organizací, pracovníků nebo funkcionářů, jestliže tyto poměry souvisí s jejich podřízeností orgánu, který o věci rozhoduje, nebo na postup, v němž správní orgány rozhodují o právních poměrech organizací při řízení jejich hospodářské činnosti,

b) na projednávání a vyřizování stížností a podnětů občanů a organizací, kde platí zvláštní právní předpisy. Je-li však ze stížnosti nebo podnětu patrné, že je zcela nebo zčásti podáním ve smyslu tohoto zákona, postupuje se v tomto směru podle jeho ustanovení.

ODDÍL 2

Základní pravidla řízení

§ 3

(1) Správní orgány postupují v řízení v souladu se zákony a jinými právními předpisy. Jsou povinny chránit zájmy státu a společnosti, práva a zájmy občanů a organizací a důsledně vyžadovat plnění jejich povinností.

(2) Správní orgány jsou povinny postupovat v řízení v úzké součinnosti s občany a organizacemi a dát jim vždy příležitost, aby mohli svá práva a zájmy účinně hájit, zejména se vyjádřit k podkladu rozhodnutí, a uplatnit své návrhy. Občanům a organizacím musí správní orgány poskytovat pomoc a poučení, aby pro neznalost právních předpisů neutrpěli v řízení újmu.

(3) Správní orgány jsou povinny svědomitě a odpovědně se zabývat každou věcí, která je předmětem řízení, vyřídit ji včas a bez zbytečných průtahů a použít nejhodnějších prostředků, které vedou ke správnému vyřízení věci. Připouští-li to povaha věci, má se správní orgán vždy pokusit o její smírné vyřízení. Správní orgány dbají, aby řízení probíhalo hospodárně a bez zbytečného zatěžování občanů a organizací.

(4) Rozhodnutí správních orgánů musí vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Řízení je třeba vést tak, aby posilovalo důvěru občanů ve správnost rozhodování, aby přijatá rozhodnutí byla přesvědčivá a vedla občany a organizace k dobrovolnému plnění jejich povinností.

(5) Ustanovení o základních pravidlech řízení (odstavec 1 až 4) se přiměřeně použijí též při vydávání osvědčení, posudků, vyjádření, doporučení a jiných podobných opatření.

§ 4

(1) Účastníci řízení (§ 14) spolupracují se správními orgány v průběhu celého řízení.

(2) Všichni účastníci mají v řízení rovná procesní práva a povinnosti.

ČÁST DRUHÁ

Správní orgány a účastníci řízení

ODDÍL 1

Příslušnost

§ 5

(1) K řízení jsou věcně příslušné správní orgány, které určuje zvláštní zákon; nestanoví-li zvláštní zákon, který orgán je věcně příslušný, rozhoduje národní výbor.

(2) Pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, jsou k řízení před národními výbory v prvním stupni příslušné okresní národní výbory.

§ 6

(1) Je-li příslušný k řízení národní výbor, provádí řízení příslušný odbor národního výboru; není-li takový odbor zřízen, řízení provádí příslušná komise národního výboru, a není-li zřízena ani taková komise, řízení provádí rada národního výboru. Ustanovení § 39 odst. 3 a § 54 odst. 3 zákona o národních výborech zůstávají tímto nedotčena.

(2) Zvláštní právní předpisy stanoví, ve kterých věcech jsou příslušné k řízení správní komise národního výboru.

§ 7

(1) V řízení, v němž jde o činnost účastníka, řídí se místní příslušnost místem této činnosti; týká-li se řízení nemovitostí, místem, kde nemovitost je.

(2) V ostatních případech se místní příslušnost řídí trvalým pobytem účastníka řízení, a jde-li o organizaci, jejím sídlem nebo sídlem nižší složky organizace, týká-li se řízení této složky. Nemá-li účastník trvalý pobyt (sídlo) v Československé socialistické republice, řídí se místní příslušnost podle jeho posledního trvalého pobytu (sídla) v Československé socialistické republice.

(3) Je-li místně příslušných několik správních orgánů, koná řízení správní orgán, který řízení zahájil první, pokud se příslušné orgány nedohodly jinak.

(4) Je-li místně příslušných několik správních orgánů a pokud každý z nich odmítá provést řízení, správní orgán vyššího stupně jim nejbližše nadřízený určí, který z nich řízení provede.

(5) Nelze-li místní příslušnost určit podle předchozích ustanovení, stanoví ústřední orgán státní správy, do jehož působnosti věc patří, který věcně příslušný správní orgán řízení provede.

§ 8

Na žádost účastníka řízení nebo s jeho souhlasem může správní orgán příslušný podle § 7 odst. 2 postoupit věc k vyřízení jinému věcně příslušnému správnímu orgánu téhož stupně, v jehož obvodu má účastník řízení pracoviště nebo přechodný pobyt, souhlasí-li s tím ostatní účastníci řízení i orgán, kterému má být věc postoupena.

ODDÍL 2

Vyloučení pracovníků nebo členů správního orgánu

§ 9

(1) Pracovník správního orgánu je vyloučen z projednávání a rozhodování věci, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti.

(2) Z projednávání a rozhodování před správními orgány je vyloučen také ten, kdo se v téže věci zúčastnil řízení jako pracovník správního orgánu jiného stupně.

§ 10

Účastník řízení oznámí správnímu orgánu skutečnosti nasvědčující vyloučení pracovníka správního orgánu (§ 9), jakmile se o nich dozví.

§ 11

(1) Jakmile se pracovník správního orgánu dozví o skutečnostech nasvědčujících jeho vyloučení (§ 9), oznámí to

neprodleně svému nejbližší nadřízenému vedoucímu; vedoucí správního orgánu to oznámí vedoucímu nadřízeného správního orgánu a vedoucí odboru národního výboru tajemníkovi národního výboru.

(2) Podjatý pracovník správního orgánu provede pouze takové úkony, které nesnesou odkladu.

§ 12

(1) O tom, zda je pracovník správního orgánu z řízení vyloučen, rozhoduje orgán, jemuž byly důvody vyloučení oznámeny (§ 11 odst. 1); jestliže bylo rozhodnuto, že pracovník správního orgánu je vyloučen, učiní tento orgán opatření k zajištění řádného provedení dalšího řízení.

(2) Proti rozhodnutí o vyloučení pracovníka správního orgánu z řízení nelze podat samostatné odvolání.

§ 13

(1) Z týchž důvodů jako pracovník správního orgánu (§ 9) je z projednávání a rozhodování věci vyloučen i člen komise (správní komise) národního výboru, která provádí řízení.

(2) Jakmile se člen komise (správní komise) národního výboru dozví o skutečnostech nasvědčujících jeho vyloučení, oznámí to neprodleně radě národního výboru, která rozhodne, je-li člen komise (správní komise) z řízení vyloučen.

(3) Stane-li se komise (správní komise) vyloučením svých členů nezpůsobilou se usnášet, provede řízení rada národního výboru, pokud plenární zasedání národního výboru neučiní pro takový případ jiné opatření k zajištění dalšího řádného řízení.

(4) Ustanovení § 10, § 11 odst. 2 a § 12 odst. 2 platí obdobně.

ODDÍL 3

Účastníci řízení

§ 14

(1) Účastníkem řízení je ten, o jehož právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech má být v řízení jednáno nebo jehož práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být rozhodnutím přímo dotčeny; účastníkem řízení je i ten, kdo tvrdí, že může být rozhodnutím ve svých právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech přímo dotčen, a to až do doby, než se prokáže opak.

(2) Účastníkem řízení je i ten, komu zvláštní právní předpis takové postavení přiznává.

§ 15

Účastník může samostatně jednat v tom rozsahu, v jakém má způsobilost vlastními úkony nabývat práva a brát na sebe povinnosti.

ODDÍL 4

Zastupování

§ 16

(1) Účastníka řízení, který nemůže v řízení jednat samostatně, zastupuje zákonný zástupce; nemá-li zákonného zástupce, a je-li toho třeba k hájení práv, ustanoví mu správní orgán opatrovníka.

(2) Správní orgán ustanoví opatrovníka také účastníku řízení, jehož pobyt není znám nebo jemuž se nepodařilo doručit písemnost na známou adresu v cizině a který si neustanovil zástupce, jakož i účastníku řízení, který je stížen duševní nebo jinou poruchou, pro kterou nemůže v řízení jednat, a nemá zákonného zástupce.

§ 17

(1) Účastníci řízení, jejich zákonní zástupci a opatrovníci se mohou dát zastupovat advokátem nebo jiným zástupcem, kterého si zvolí.

(2) Organizace jedná v řízení prostřednictvím svých orgánů nebo prostřednictvím svého zástupce.

(3) Dobrovolná společenská organizace může v řízení zastupovat svého člena na jeho žádost. Jménem organizace jedná v řízení za zastoupeného člen nebo pracovník organizace, který byl touto organizací zastupováním pověřen.

(4) Zmocnění k zastupování je třeba prokázat písemnou plnou mocí nebo plnou mocí prohlášenou do protokolu. Správní orgán může v nepochybných případech od průkazu plnou mocí upustit.

(5) Učinilo-li několik účastníků řízení společné podání, zvolí si společného zmocněnce pro doručování; jinak ho určí správní orgán.

ČÁST TŘETÍ

Průběh řízení

ODDÍL 1

Obecná ustanovení

§ 18

Zahájení řízení

(1) Řízení se zahajuje na návrh účastníka řízení nebo z podnětu správního orgánu.

(2) Řízení je zahájeno dnem, kdy podání účastníka řízení došlo správnímu orgánu příslušnému ve věci rozhodnout. Pokud se řízení zahajuje z podnětu správního orgánu, je řízení zahájeno dnem, kdy tento orgán učinil vůči účastníku řízení první úkon.

(3) O zahájení řízení uvědomí správní orgán všechny známé účastníky řízení; jestliže mu účastníci řízení nebo jejich pobyt nejsou známi nebo pokud to stanoví zvláštní právní předpis, uvědomí je o zahájení řízení veřejnou vyhláškou.

§ 19

Podání

(1) Podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem.¹⁾ Za podmínky, že podání je do 3 dnů doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití zaručeného elektronického podpisu.

(2) Podání se posuzuje podle jeho obsahu. Z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Zvláštní právní předpisy mohou stanovit jeho další náležitosti.

(3) Pokud podání nemá předepsané náležitosti, pomůže správní orgán účastníku řízení nedostatky odstranit, popřípadě jej vyzve, aby je ve stanovené lhůtě odstranil; zároveň ho poučí, jaký význam může mít neodstranění nedostatků pro další průběh řízení.

(4) Podání se činí u orgánu věcně a místně příslušného (§ 5 až 7); v řízení před národními výbory lze je však učinit též u místního (městského) národního výboru, v jehož obvodu má účastník řízení trvalý pobyt nebo pracoviště.

(5) Na žádost účastníka řízení musí být přijetí podání potvrzeno.

(6) Ten, kdo činí podání v elektronické podobě podle odstavce 1 věty první, uvede současně poskytovatele certifikačních služeb, který jeho certifikát vydal a vede jeho evidenci, nebo certifikát připojí k podání.

§ 19a

(1) Správní orgán je povinen zveřejnit

- a) úřední hodiny, ve kterých je otevřena podatelna správního orgánu, kde je možno odevzdat podání, a úřední hodiny pro veřejnost, ve kterých je možno u něj učinit podání ústně do protokolu nebo nahlížet do spisu,
- b) elektronickou adresu své podatelny,
- c) formu technického nosiče pro doručování podání v elektronické podobě,
- d) seznam kvalifikovaných certifikátů zaměstnanců nebo elektronické adresy, na nichž se kvalifikované certifikáty nacházejí,²⁾ a
- e) další možnosti učinit podání pomocí jiných elektronických přenosových technik.

(2) Zveřejnění údajů podle odstavce 1 zajistí správní orgán na své úřední desce nebo způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 20

Postoupení

Není-li správní orgán příslušný k rozhodnutí, je povinen podání neprodleně postoupit příslušnému správnímu orgánu a uvědomit o tom účastníka řízení. Je-li nebezpečí z prodlení, učiní správní orgán nezbytné úkony, zejména k odvrácení hrozící škody.

§ 21

Ústní jednání

(1) Správní orgán nařídí ústní jednání, vyžaduje-li to povaha věci, zejména přispěje-li se tím k jejímu objasnění, nebo stanoví-li to zvláštní právní předpis. Má-li být při ústním jednání provedeno ohledání, koná se ústní jednání zpravidla na místě ohledání.

(2) K ústnímu jednání přizve správní orgán všechny účastníky řízení a požádá je, aby při ústním jednání uplatnili své připomínky a náměty. Zvláštní právní předpisy stanoví, ve kterých případech se k později uplatněným připomínkám a námitkám nepřihlíží; na tuto skutečnost musí být účastníci řízení výslovně upozorněni.

(3) Ústní jednání je neveřejné, pokud zvláštní právní předpis nebo správní orgán nestanoví jinak.

§ 22

Protokol

(1) O ústních podáních a o důležitých úkonech v řízení, zejména o provedených důkazech, o vyjádřeních účastníků řízení, o ústním jednání a o hlasování sepíše správní orgán protokol.

(2) Z protokolu musí být zejména patrné, kdo, kde a kdy řízení prováděl, předmět řízení, které osoby se ho zúčastnily, jak řízení probíhalo, jaké návrhy byly podány a jaká opatření byla přijata; v protokolu o hlasování se uvede též výrok rozhodnutí a výsledek hlasování.

(3) Protokol podepisují po přečtení všechny osoby, které se jednání zúčastnily, a pracovník (člen) správního orgánu provádějícího řízení, protokol o hlasování všichni přítomní členové správního orgánu. Odepření podpisu, důvody tohoto odepření a námitky proti obsahu protokolu se v něm zaznamenají.

§ 23

Nahlížení do spisů

(1) Účastníci řízení a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisů s výjimkou protokolů o hlasování a požívat si z nich výpisy.

(2) Správní orgán může povolit nahlédnout do spisů i jiným osobám, pokud prokáží odůvodněnost svého požadavku.

(3) Správní orgán je povinen učinit opatření, aby nahlédnutím do spisů nebylo porušeno státní, hospodářské nebo služební tajemství, nebo zákonem uložená nebo uznaná povinnost mlčenlivosti.

Doručení do vlastních rukou

§ 24

(1) Důležité písemnosti, zejména rozhodnutí, se doručují do vlastních rukou.

(2) Nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastižen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručovatel uloží písemnost v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo u obecního úřadu a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do tří dnů od uložení, poslední den této lhůty se považuje za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

(3) Odepřel-li adresát bezdůvodně písemnost přijmout, je doručena dnem, kdy její přijetí bylo odepřeno; na to musí doručovatel adresáta upozornit.

(4) Má-li účastník řízení, který se zdržuje v cizině nebo tam má sídlo, opatrovníka anebo zástupce v tuzemsku, doručí se písemnost tomuto opatrovníku nebo zástupci.

§ 25

(1) Písemnosti, které jsou určeny orgánům nebo organizacím, doručují se pracovníkům oprávněným za orgány nebo organizace přijímat písemnosti. Není-li takových pracovníků, doručuje se písemnost, která je určena do vlastních rukou, tomu, kdo je oprávněn za orgán nebo organizaci jednat.

(2) Písemnosti určené advokátům se doručují advokátní poradně.

(3) Má-li účastník řízení zástupce s plnou mocí pro celé řízení, doručuje se písemnost pouze tomuto zástupci. Má-li však účastník řízení osobně v řízení něco vykonat, doručuje se písemnost nejen zástupci, ale i jemu.

§ 26

Doručení veřejnou vyhláškou

(1) Doručení veřejnou vyhláškou použije správní orgán v případě, kdy mu účastníci řízení nebo jejich pobyt nejsou známi nebo pokud tak stanoví zvláštní právní předpis.

(2) Doručení veřejnou vyhláškou se provede tak, že se písemnost vyvěsí po dobu 15 dnů způsobem v místě obvyklým. Poslední den této lhůty je dnem doručení.

Lhůty

§ 27

(1) Je-li to třeba, stanoví správní orgán k provedení úkonu v řízení přiměřenou lhůtu, pokud není určena tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem.

(2) Do lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty. Lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let končí uplynutím toho dne, který se svým označením shoduje se dnem, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty, a není-li takový den v měsíci, končí lhůta posledním dnem měsíce. Případně-li konec lhůty na den pracovního klidu, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den.

(3) Lhůta je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu uvedeného v § 19 odst. 4, nebo je-li prokazatelně podána poštovní zásilka obsahující podání.

(4) V pochybnostech se považuje lhůta za zachovanou, pokud se neprokáže opak.

§ 28

(1) Správní orgán promine ze závažných důvodů zmeškání lhůty, požádá-li o to účastník řízení do 15 dnů ode dne, kdy pominula příčina zmeškání, a učiní-li v téže lhůtě zmeškaný úkon. Správní orgán může této žádosti přiznat odkladný účinek.

(2) Zmeškání lhůty nelze prominout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok.

(3) Proti rozhodnutí o návrhu na prominutí zmeškané lhůty se nelze odvolat.

§ 29

Přerušení řízení

(1) Správní orgán přeruší řízení, jestliže bylo zahájeno řízení o předběžné otázce (§ 40) nebo jestliže byl účastník řízení vyzván, aby ve stanovené lhůtě odstranil nedostatky podání (§ 19 odst. 3).

(2) Správní orgán může též přerušit řízení nejdéle na dobu 30 dnů, jestliže to z důležitých důvodů navrhnou shodně účastníci řízení.

(3) Proti rozhodnutí o přerušení řízení se nelze odvolat.

(4) Správní orgán v řízení pokračuje z vlastního podnětu nebo z podnětu účastníka řízení, jakmile pominuly překážky, pro které bylo řízení přerušeno, popřípadě jakmile uplynula lhůta uvedená v odstavci 2.

(5) Pokud je řízení přerušeno, lhůty podle tohoto zákona neběží.

§ 30

Zastavení řízení

Správní orgán zastaví řízení, vzal-li účastník návrh na jeho zahájení zpět a souhlasí-li s tím ostatní účastníci řízení, nebo odpadl-li důvod řízení zahájeného z podnětu správního orgánu.

§ 31

Náklady řízení

(1) Náklady řízení, které vznikly správnímu orgánu, nese tento orgán. Náklady, které v řízení vznikly účastníkovi řízení, nese účastník.

(2) Správní orgán může účastníkům řízení, svědkům a znalcům uložit, aby nahradili náklady, které vznikly správnímu orgánu jejich zaviněním; může jim také uložit, aby nahradili náklady, které vznikly jejich zaviněním, ostatním účastníkům řízení.

(3) Správní orgán nahradí svědkovi hotové výdaje a mzdu, která mu prokazatelně ušla. Nárok je třeba uplatnit do tří dnů po výsledku, jinak zaniká.

(4) Náklady spojené s předložením listiny nebo s ohledáním, které vznikly tomu, kdo není účastníkem řízení, hradí správní orgán.

(5) Náhrada hotových výdajů a poskytování odměn znalcům a tlumočnickům se řídí zvláštními právními předpisy.*1)

ODDÍL 2

Zjišťování podkladů pro rozhodnutí

Podklad rozhodnutí

§ 32

(1) Správní orgán je povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Přitom není vázán jen návrhy účastníků řízení.

(2) Podkladem pro rozhodnutí jsou zejména podání, návrhy a vyjádření účastníků řízení, důkazy, čestná prohlášení, jakož i skutečnosti všeobecně známé nebo známé správnímu orgánu z jeho úřední činnosti. Rozsah a způsob zjišťování podkladů pro rozhodnutí určuje správní orgán.

(3) Na žádost správního orgánu jsou státní orgány a socialistické organizace povinny sdělit skutečnosti, které mají význam pro řízení a rozhodnutí.

§ 33

(1) Účastník řízení má právo navrhnout důkazy a jejich doplnění a klást svědkům a znalcům otázky při ústním jednání a místním ohledání.

(2) Správní orgán je povinen dát účastníkům řízení možnost, aby se před vydáním rozhodnutí mohli vyjádřit k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění.

§ 34

Dokazování

(1) K dokazování je možné použít všech prostředků, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný stav věci a které jsou v souladu s právními předpisy.

(2) Důkazy jsou zejména výslech svědků, znalecké posudky, listiny a ohledání.

(3) Účastník řízení je povinen navrhnout na podporu svých tvrzení důkazy, které jsou mu známy.

(4) Provádění důkazů přísluší správnímu orgánu.

(5) Správní orgán hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti.

(6) Skutečnosti všeobecně známé nebo známé správnímu orgánu z úřední činnosti není třeba dokazovat.

§ 35

Svědci

(1) Každý občan je povinen vypovídat jako svědek; musí vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet.

(2) Jako svědek nesmí být vyslechnut ten, kdo by porušil státní, hospodářské, služební tajemství nebo zákonem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má.

(3) Výpověď může odepřít ten, kdo by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým; jejich výčet se řídí občanským zákoníkem.*2)

(4) Správní orgán poučí svědka před výslechem o možnosti odepřít výpověď, o jeho povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet a o právních následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi.*3)

§ 36

Znalci

Je-li k odbornému posouzení skutečností důležitých pro rozhodnutí třeba znaleckého posudku, ustanoví správní orgán znalce podle příslušných právních předpisů.*4)

§ 37

Listiny

(1) Správní orgán může uložit účastníkovi řízení nebo občanovi (organizaci), který má listinu potřebnou k provedení důkazů, aby ji předložil.

(2) Předložení listiny nelze žádat nebo může být odepřeno z důvodů, pro které nesmí být vyslechnut nebo je oprávněn odepřít výpověď svědek.

§ 38

Ohledání

(1) Vlastník nebo uživatel věci je povinen předložit správnímu orgánu předmět ohledání nebo strpět ohledání na místě.

(2) Ohledání nelze provést nebo může být odepřeno z důvodů, pro které nesmí být vyslechnut nebo je oprávněn odepřít výpověď svědek.

(3) K místnímu ohledání přizve správní orgán účastníka řízení a toho, kdo je oprávněn předmětem ohledání nakládat.

§ 39

Čestné prohlášení

(1) Správní orgán může místo důkazu připustit čestné prohlášení účastníka řízení, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(2) Čestné prohlášení správní orgán nepřipustí, brání-li tomu obecný zájem nebo byla-li by tím porušena rovnost mezi účastníky řízení. Čestným prohlášením nelze nahradit znalecký posudek.

(3) V čestném prohlášení je účastník povinen uvést pravdivé údaje. Správní orgán musí upozornit účastníka řízení na právní následky nepravdivého čestného prohlášení.*5)

§ 40

Předběžné otázky

(1) Vyskytne-li se v řízení otázka, o které již pravomocně rozhodl příslušný orgán, je správní orgán takovým rozhodnutím vázán; jinak si správní orgán může o takové otázce učinit úsudek nebo dá příslušnému orgánu podnět k zahájení řízení.

(2) Správní orgán si nemůže jako o předběžné otázce učinit úsudek o tom, zda a kým byl spáchán trestný čin, provinění nebo přestupek, nebo o osobním stavu občana, přísluší-li o něm rozhodovat soudu.

ODDÍL 3

Zajištění průběhu a účelu řízení

§ 41

Předvolání

(1) Správní orgán předvolá osoby, jejichž osobní účast při projednávání věci je nutná.

(2) V předvolání správní orgán upozorní na právní následky nedostavení se.

§ 42

Předvedení

(1) Účastník řízení nebo svědek, který se bez náležité omluvy nebo bez závažných důvodů na opětovné předvolání nedostaví ke správnímu orgánu a bez jehož osobní účasti nelze řízení provádět, může být předveden.

(2) O předvedení požádá správní orgán Veřejnou bezpečnost, o předvedení vojáků v činné službě nebo příslušníků veřejných ozbrojených sborů požádá jejich náčelníka.

§ 43

Předběžná opatření

(1) Správní orgán může před skončením řízení v rozsahu nezbytně nutném pro zajištění jeho účelu

a) uložit účastníkům, aby něco vykonali, něčeho se zdrželi nebo něco strpěli;

b) nařídit zajištění věcí, které mají být zničeny nebo učiněny nepotřebnými, anebo jichž je třeba k provedení důkazů.

(2) Správní orgán zruší předběžná opatření, jakmile pomine důvod, pro který bylo nařízeno; jinak pozbývá účinnosti dnem, kdy rozhodnutí ve věci nabylo právní moci.

(3) Odvolání proti rozhodnutí o předběžném opatření nemá odkladný účinek.

§ 44

Dožádání

- (1) Správní orgány provádějí procesní úkony v obvodu své působnosti.
- (2) Nemůže-li správní orgán provést některý procesní úkon v obvodu své působnosti nebo je-li to účelné z jiných důvodů, je oprávněn dožádat o jeho provedení jiný správní orgán téhož nebo nižšího stupně.
- (3) Dožádaný správní orgán je povinen v mezích své působnosti dožádání vyhovět nejpozději ve lhůtě 15 dnů, není-li v dožádání stanovena lhůta delší.

§ 45

Pořádková opatření

- (1) Tomu, kdo ztěžuje postup řízení, zejména tím, že se bez závažných důvodů nedostaví na výzvu ke správnímu orgánu, ruší přes předchozí napomenutí pořádek, bezdůvodně odmítá svědeckou výpověď, předložení listiny nebo provedení ohledání, může správní orgán uložit pořádkovou pokutu až do výše 200 Kčs; u vojáků v činné službě a u příslušníků veřejných ozbrojených sborů odevzdá věc k vyřízení podle kázeňských předpisů.
- (2) Toho, kdo hrubě ruší pořádek, může správní orgán také vykázat z místa jednání; je-li vykázan účastník řízení, může se jednat v jeho nepřítomnosti.
- (3) Správní orgán, který pořádkovou pokutu uložil, ji může prominout.

ODDÍL 4

Rozhodnutí

§ 46

Rozhodnutí musí být v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, musí být vydáno orgánem k tomu příslušným, vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci a obsahovat předepsané náležitosti.

§ 47

Náležitosti rozhodnutí

- (1) Rozhodnutí musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o odvolání (rozkladu). Odůvodnění není třeba, vyhovuje-li se všem účastníkům řízení v plném rozsahu.
- (2) Výrok obsahuje rozhodnutí ve věci s uvedením ustanovení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto, popřípadě též rozhodnutí o povinnosti nahradit náklady řízení. Pokud se v rozhodnutí ukládá účastníkovi řízení povinnost k plnění, stanoví pro ni správní orgán lhůtu; lhůta nesmí být kratší, než stanoví zvláštní právní předpis.
- (3) V odůvodnění rozhodnutí správní orgán uvede, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval.
- (4) Poučení o odvolání (rozkladu) obsahuje údaj, zda je rozhodnutí konečné nebo zda se lze proti němu odvolat (podat rozklad), v jaké lhůtě, ke kterému orgánu a kde lze odvolání podat.
- (5) V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede též orgán, který rozhodnutí vydal, datum vydání rozhodnutí, jméno a příjmení účastníků řízení. Rozhodnutí musí být opatřeno úředním razítkem a podepsáno s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby. Zvláštní právní předpisy mohou stanovit další náležitosti rozhodnutí.
- (6) Chyby v psaní, počtech a jiné zřejmé nesprávnosti v písemném vyhotovení rozhodnutí správní orgán kdykoliv i bez návrhu opraví a vyrozumí o tom účastníky řízení.

§ 48

Smír

- (1) Připouští-li to povaha věci, mohou účastníci řízení mezi sebou se schválením správního orgánu uzavřít smír. Správní orgán smír neschválí, jestliže odporuje právním předpisům nebo obecnému zájmu.
- (2) Schválený smír je vykonatelný.

§ 49

Lhůta pro rozhodnutí

(1) V jednoduchých věcech, zejména lze-li rozhodnout na podkladě dokladů předložených účastníkem řízení, rozhodne správní orgán bezodkladně.

(2) V ostatních případech, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, je správní orgán povinen rozhodnout ve věci do 30 dnů od zahájení řízení; ve zvláště složitých případech rozhodne nejdéle do 60 dnů; nelze-li vzhledem k povaze věci rozhodnout ani v této lhůtě, může ji přiměřeně prodloužit odvolací orgán (orgán příslušný rozhodnout o rozkladu). Nemůže-li správní orgán rozhodnout do 30, popřípadě do 60 dnů, je povinen o tom účastníka řízení s uvedením důvodů uvědomit.

§ 50

Opatření proti nečinnosti

Dovoluje-li to povaha věci a nelze-li nápravy dosáhnout jinak, správní orgán, který by byl jinak oprávněn rozhodnout o odvolání, sám ve věci rozhodne, pokud správní orgán příslušný k rozhodnutí nezahájil řízení, ač je k tomu povinen nebo pokud nerozhodl ve lhůtě stanovené v § 49 odst. 2.

§ 51

Oznámení rozhodnutí

(1) Rozhodnutí se účastníkovi řízení oznamuje doručením písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. Den doručení rozhodnutí je dnem jeho oznámení.

(2) Účastníku řízení, který je přítomen, může být rozhodnutí oznámeno ústním vyhlášením; den ústního vyhlášení rozhodnutí je dnem oznámení rozhodnutí, jen pokud se přítomný účastník řízení vzdal nároku na doručení písemného vyhotovení rozhodnutí.

§ 52

Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

(1) Rozhodnutí, proti kterému se nelze odvolat (podat rozklad), je v právní moci.

(2) Rozhodnutí je vykonatelné, jestliže se proti němu nelze odvolat (podat rozklad) nebo jestliže odvolání (rozklad) nemá odkladný účinek.

ČÁST ČTVRTÁ

Přezkoumávání rozhodnutí

ODDÍL 1

Odvolací řízení

§ 53

Proti rozhodnutí správního orgánu má účastník řízení právo podat odvolání, pokud zákon nestanoví jinak nebo pokud se účastník řízení odvolání písemně nebo ústně do protokolu nevzdal.

§ 54

(1) Odvolání se podává u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal.

(2) Odvolání je třeba podat ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, nestanoví-li jinou lhůtu zvláštní právní předpis.

(3) Pokud účastník řízení v důsledku nesprávného poučení nebo proto, že nebyl poučen vůbec, podal opravný prostředek po lhůtě, má se za to, že jej podal včas, jestliže tak učinil nejpozději do tří měsíců ode dne oznámení rozhodnutí.

§ 55

(1) Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, má včas podané odvolání odkladný účinek.

(2) Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem nebo je-li nebezpečí, že odkladem výkonu rozhodnutí utrpí účastník řízení nebo někdo jiný nenahraditelnou újmu, může správní orgán odkladný účinek vyloučit; naléhavost je třeba řádně odůvodnit. Odkladný účinek nelze vyloučit, stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

(3) Proti rozhodnutí o vyloučení odkladného účinku se nelze odvolat.

§ 56

Správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, vyzoomí ostatní účastníky řízení o obsahu podaného odvolání, vyzve je, aby se k němu vyjádřili a podle potřeby doplní řízení provedením nově navržených důkazů.

§ 57

(1) Správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, může o odvolání sám rozhodnout, jestliže odvolání v plném rozsahu vyhoví a jestliže se rozhodnutí netýká jiného účastníka řízení než odvolatele nebo jestliže s tím ostatní účastníci řízení souhlasí.

(2) Nerozhodne-li správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, o odvolání, předloží je spolu s výsledky doplněného řízení a se spisovým materiálem odvolacímu orgánu nejdéle do 30 dnů ode dne, kdy mu odvolání došlo.

§ 58

(1) Odvolacím orgánem je správní orgán nejbližší vyššího stupně nadřízený správnímu orgánu, který napadené rozhodnutí vydal.

(2) V řízení před národními výbory rozhoduje o odvolání příslušný odbor národního výboru nejbližší vyššího stupně, jestliže o odvolání nerozhoduje správní komise národního výboru⁶⁾ nejbližší vyššího stupně zřízená podle zvláštních právních předpisů, popřípadě komise tohoto národního výboru.*7)

(3) O odvolání proti rozhodnutí orgánu krajského národního výboru rozhoduje příslušný ústřední orgán státní správy, na Slovensku v rámci své působnosti příslušný orgán Slovenské národní rady.

(4) Rozhodoval-li ve správním řízení orgán státní organizace, rozhoduje o odvolání správní orgán, který organizaci řídí.

§ 59

(1) Odvolací orgán přezkoumá napadené rozhodnutí v celém rozsahu; je-li to nutné, dosavadní řízení doplní, popřípadě zjištěné vady odstraní.

(2) Jsou-li pro to důvody, odvolací orgán rozhodnutí změní nebo zruší, jinak odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí.

(3) Odvolací orgán rozhodnutí zruší a věc vrátí správnímu orgánu, který je vydal, k novému projednání a rozhodnutí, pokud je to vhodnější zejména z důvodů rychlosti nebo hospodárnosti; správní orgán je právním názorem odvolacího orgánu vázán.

(4) Proti rozhodnutí o odvolání se nelze dále odvolat.

§ 60

Odvolací orgán je povinen přezkoumat i opožděné nebo nepřijatelné odvolání z toho hlediska, zda neodůvodňuje obnovu řízení anebo změnu nebo zrušení rozhodnutí mimo odvolací řízení; jinak odvolání zamítne.

§ 61

(1) Proti rozhodnutí ústředního orgánu státní správy (příslušného orgánu Slovenské národní rady), vydanému v prvním stupni, lze podat u tohoto orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí rozklad; včas podaný rozklad má odkladný účinek.

(2) O rozkladu rozhoduje vedoucí ústředního orgánu státní správy (orgánu Slovenské národní rady) na základě návrhu jím ustavené zvláštní komise. Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat.

(3) Ustanovení o odvolacím řízení se vztahují přiměřeně i na řízení o rozkladu.

ODDÍL 2

Obnova řízení

§ 62

(1) Řízení před správním orgánem ukončené rozhodnutím, které je v právní moci, se na návrh účastníka řízení obnoví, jestliže

a) vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které mohly mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohly být v řízení uplatněny bez zavinění účastníka řízení;

b) rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky, o níž bylo příslušným orgánem rozhodnuto jinak;

c) byla nesprávným postupem správního orgánu účastníkovi řízení odňata možnost účastnit se řízení, mohlo-li to mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohla-li náprava být zjednána v odvolacím řízení;

d) rozhodnutí bylo vydáno vyloučeným orgánem (§ 9 a 13), mohlo-li to mít podstatný vliv na rozhodnutí a nemohla-li náprava být zjednána v odvolacím řízení;

e) rozhodnutí se opírá o důkazy, které se ukázaly nepravdivými, nebo rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem.

(2) Správní orgán nařídí obnovu řízení z důvodů uvedených v odstavci 1, je-li na přezkoumání rozhodnutí obecný

zájem.

(3) Obnova řízení není přípustná, jestliže rozhodnutím byl účastníkovi řízení udělen souhlas k občanskoprávnímu nebo pracovněprávnímu jednání nebo jestliže bylo rozhodnuto ve věci osobního stavu občana a účastník řízení nabyt práva v dobré víře.

§ 63

(1) Obnovu řízení povolí na návrh účastníka řízení nebo nařídí správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni.

(2) V návrhu na obnovu řízení je třeba uvést důvody obnovy řízení a skutečnosti svědčící o tom, že je návrh podán včas.

(3) Návrh se podává u správního orgánu uvedeného v odstavci 1 ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy se účastník dozvěděl o důvodech obnovy, nejdéle však do tří let od právní moci rozhodnutí; ve stejné lhůtě může správní orgán obnovu řízení nařídít. Zmeškání lhůty (§ 28) nelze prominout.

(4) Po uplynutí tří let od právní moci rozhodnutí se obnova povolí nebo nařídí jen tehdy, bylo-li rozhodnutí dosaženo trestným činem.

(5) Proti rozhodnutí o obnově řízení lze podat odvolání (rozklad). Rozhodnutí o povolení nebo nařízení obnovy má odkladný účinek, pokud napadené rozhodnutí nebylo ještě vykonáno.

§ 64

(1) Nové řízení ve věci provede správní orgán, jehož rozhodnutí se důvod obnovy řízení týká; týká-li se důvod obnovy řízení rozhodnutí správních orgánů prvního i druhého stupně, provede nové řízení správní orgán prvního stupně.

(2) Pokud se důvod obnovy řízení týká pouze řízení před odvolacím orgánem, spojí se rozhodnutí o obnově řízení s novým rozhodnutím ve věci.

(3) Novým rozhodnutím ve věci se původní rozhodnutí ruší.

(4) Proti novému rozhodnutí ve věci se lze odvolat (podat rozklad).

ODDÍL 3

Přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení

§ 65

(1) Rozhodnutí, které je v právní moci, může z vlastního nebo jiného podnětu přezkoumat správní orgán nejbližší vyššího stupně nadřízený správnímu orgánu, který toto rozhodnutí vydal (§ 58), jde-li o rozhodnutí ústředního orgánu státní správy (orgánu Slovenské národní rady), jeho vedoucí na základě návrhu jím ustavené zvláštní komise (§ 61 odst. 2).

(2) Správní orgán příslušný k přezkoumání rozhodnutí je zruší nebo změní, bylo-li vydáno v rozporu se zákonem, obecně závazným právním předpisem nebo obecně závazným nařízením. Při zrušení nebo změně rozhodnutí dbá na to, aby práva nabytá v dobré víře byla co nejméně dotčena.

(3) Při přezkoumávání rozhodnutí vychází správní orgán z právního stavu a skutkových okolností v době vydání rozhodnutí. Nemůže proto zrušit nebo změnit rozhodnutí, jestliže se po jeho vydání dodatečně změnil rozhodující skutkové okolnosti, z nichž původní rozhodnutí vycházelo.

§ 66

Podnětu účastníka řízení k přezkoumání rozhodnutí může v plném rozsahu vyhovět i správní orgán, který rozhodnutí vydal, v řízení před národními výbory též vyšší orgán národního výboru téhož stupně, netýká-li se rozhodnutí jiného účastníka řízení nebo souhlasí-li s tím ostatní účastníci řízení.

§ 67

(1) Rozhodnutí, kterým byl účastníkovi řízení dán souhlas k občanskoprávnímu nebo pracovněprávnímu úkonu, nebo kterým bylo rozhodnuto ve věci osobního stavu občana, nelze mimo odvolací řízení zrušit nebo změnit, jestliže účastník řízení nabyt práva v dobré víře.

(2) Je-li podle platných právních předpisů podán návrh na přezkoumání správního rozhodnutí soudem, nemůže správní orgán toto rozhodnutí mimo odvolací řízení zrušit nebo změnit, ledaže by plně vyhověl všem účastníkům řízení.

§ 68

(1) Správní orgán nemůže mimo odvolací řízení rozhodnutí zrušit nebo změnit po uplynutí tří let od právní moci napadeného rozhodnutí.

(2) Proti rozhodnutí, jímž se ruší nebo mění rozhodnutí mimo odvolací řízení, se lze odvolat (podat rozklad).

ODDÍL 4

Řízení o protestu prokurátora

§ 69

(1) Byl-li protest prokurátora podán u správního orgánu, který rozhodnutí vydal, může tento orgán sám své rozhodnutí, proti němuž protest směřuje, zrušit nebo nahradit rozhodnutím odpovídajícím zákonu.

(2) Nevyhoví-li takto správní orgán plně protestu sám, je povinen předložit jej spolu se spisovým materiálem ve lhůtě v protestu určené, a není-li lhůta určena, do 30 dnů k rozhodnutí nadřízenému správnímu orgánu nejbližší vyššího stupně (§ 58); jde-li o ústřední orgán státní správy (orgán Slovenské národní rady), předloží protest svému vedoucímu, který rozhodne na základě návrhu jím ustavené zvláštní komise (§ 61 odst. 2).

(3) Rozhodnutí o protestu prokurátora se doručí prokurátorovi a účastníkům řízení.

(4) Proti rozhodnutí o protestu prokurátora se mohou účastníci řízení odvolat (podat rozklad).

ODDÍL 5

Přezkoumávání rozhodnutí správních orgánů soudem

§ 70

Zvláštní zákony stanoví, ve kterých případech soudy přezkoumávají rozhodnutí správních orgánů.

ČÁST PÁTÁ

Výkon rozhodnutí

ODDÍL 1

Společná ustanovení

§ 71

(1) Nesplní-li účastník řízení ve stanovené lhůtě dobrovolně povinnost uloženou mu rozhodnutím, které je vykonatelné (§ 52 odst. 2), nebo smírem schváleným správním orgánem nebo výkazem nedoplatek jím sestaveným (dále jen "rozhodnutí"), jejich výkon se provede. Nebyla-li stanovena v rozhodnutí lhůta k plnění, určí ji orgán, který provádí výkon rozhodnutí; lhůta nesmí být kratší, než stanoví zvláštní právní předpis.

(2) Výkaz nedoplatek lze vykonat, byl-li sestaven na základě vykonatelného rozhodnutí nebo na základě dlužníkovi povinnosti stanovené právním předpisem zaplatit bez vydání zvláštního rozhodnutí.

(3) Rozhodnutí lze vykonat nejpozději do tří let po uplynutí lhůty stanovené pro splnění uložené povinnosti (odstavec 1).

§ 72

(1) Výkon rozhodnutí se provádí na návrh účastníka řízení nebo z podnětu správního orgánu, který v prvním stupni vydal rozhodnutí, schválil smír nebo vyhotovil výkaz nedoplatek (vymáhající správní orgán). Pokud tento orgán není sám k výkonu rozhodnutí oprávněn, postoupí věc orgánu příslušnému podle § 73.

(2) Účastník řízení nebo vymáhající správní orgán mohou podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

§ 73

(1) Výkon rozhodnutí národního výboru provádí podle povahy věci příslušný odbor okresního národního výboru; jde-li o rozhodnutí městského národního výboru, odbor tohoto národního výboru. Místní národní výbor provádí výkon rozhodnutí, byl-li k tomu příslušným odborem okresního národního výboru zmocněn.

(2) Výkon rozhodnutí jiných správních orgánů provádí podle povahy věci příslušný odbor okresního národního výboru, nestanoví-li zvláštní právní předpis, že jej provádí správní orgán sám.

§ 74

Orgán provádějící výkon rozhodnutí je povinen oznámit účastníku řízení, jehož se výkon týká, zahájení výkonu rozhodnutí; je-li třeba stanovit lhůtu k plnění (§ 71 odst. 1), uvede se v tomto oznámení.

§ 75

(1) Orgán provádějící výkon rozhodnutí může ze závažných důvodů na návrh účastníka řízení nebo z vlastního, popřípadě jiného podnětu výkon rozhodnutí odložit; pokud národní výbor provádí výkon rozhodnutí jiného správního orgánu, vyžádá si jeho vyjádření.

(2) Na návrh účastníka řízení nebo z vlastního podnětu orgán provádějící výkon rozhodnutí od výkonu upustí, jestliže

- a) vymáhaný nárok zanikl nebo se jeho vymáhání stalo bezpředmětným,
- b) podklad pro výkon rozhodnutí (§ 71 odst. 1) byl zrušen,
- c) splnění téže povinnosti vymáhá soud,
- d) výkon rozhodnutí je nepřípustný,
- e) k předmětu, jehož se výkon rozhodnutí týká, bylo úspěšně uplatněno právo, jež výkon rozhodnutí nepřipouští.

(3) O zastavení výkonu rozhodnutí, proti němuž prokurátor podal protest, platí ustanovení zákona o prokuratuře.*8)

§ 76

(1) Proti jednotlivým úkonům a opatřením spojeným s výkonem rozhodnutí lze podat námitky.

(2) Námitky mají odkladný účinek jen

- a) směřují-li proti povolení odkladu nebo upuštění od výkonu rozhodnutí,
- b) směřují-li proti zahájení výkonu rozhodnutí při výkonu rozhodnutí vyklizením,
- c) uplatňuje-li se v nich, že vymáhané plnění již bylo provedeno nebo že ještě neuplynula lhůta k plnění,
- d) uplatňuje-li se v nich k předmětu, jehož se výkon rozhodnutí týká, právo, jež výkon rozhodnutí nepřipouští.

(3) O námitkách rozhoduje orgán provádějící výkon rozhodnutí.
Proti rozhodnutí o námitkách se nelze odvolat.

§ 77

Výkon rozhodnutí lze provést jen prostředky uvedenými v zákoně. Při výkonu rozhodnutí se použije prostředku, který účastníka řízení co nejméně postihuje a vede ještě k cíli.

ODDÍL 2

Vymáhání peněžitých plnění

§ 78

(1) Výkon rozhodnutí ukládajícího peněžité plnění se provádí srážkami ze mzdy nebo příkázáním pohledávky.

(2) Příkaz k provedení srážek ze mzdy vydá správní orgán tomu, kdo vyplácí dlužníkovi mzdu, jinou odměnu za práci nebo náhradu za pracovní příjem.

(3) Příkázání pohledávky provede správní orgán tak, že tomu, vůči němuž má dlužník pohledávku, přikáže, aby pohledávku do výše dlužné částky zaplatil správnímu orgánu.

(4) Výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u příslušného peněžního ústavu (peněžní organizace) se provede jejím odepsáním z účtu dlužníka. V případech, kde jako věřitel i jako dlužník vystupují socialistické organizace, provede se výkon rozhodnutí podle předpisů o platebním styku na základě příkazu k vybrání⁹⁾ vystaveného věřitelem; v ostatních případech se provede výkon rozhodnutí na základě příkazu správního orgánu vydaného podle odstavce 3.

(5) Při výkonu rozhodnutí srážkou ze mzdy a příkázáním pohledávky se přiměřeně použije ustanovení občanského soudního řádu.*10)

ODDÍL 3

Vymáhání nepeněžitých plnění

§ 79

(1) Rozhodnutí ukládající nepeněžité plnění se vykoná náhradním výkonem, ukládáním peněžitých pokut nebo přímým vynucením uložené povinnosti.

(2) Náhradní výkon spočívá v tom, že uložené práce a výkony se provedou na náklad a nebezpečí povinného, jestliže uloženou práci nebo výkon může provést též někdo jiný než povinný.

(3) Není-li náhradní výkon podle povahy věci možný nebo účelný, vymáhá se splnění povinnosti uložené v rozhodnutí postupným ukládáním pokut; úhrn všech uložených pokut nesmí převyšovat u občana částku 500 Kčs, u organizace částku 20 000 Kčs.

(4) Přímé vynucení povinnosti se provede zejména vyklizením bytu, nebytového prostoru, nemovitosti nebo její části,

odnětím věci nebo listiny a předvedením osoby.

(5) Při vynucení povinnosti vyklizením se přiměřeně použije ustanovení občanského soudního řádu.^{*11)} Výkon rozhodnutí odnětím věci nebo listiny se provede za přítomnosti zástupce místního národního výboru, popřípadě jiné zletilé osoby. O předvedení osoby může orgán provádějící výkon rozhodnutí požádat Veřejnou bezpečnost, a jde-li o vojáky v činné službě nebo příslušníky veřejných ozbrojených sborů, jejich náčelníka.

§ 80

(1) Pracovník pověřený provedením výkonu rozhodnutí provádí jednotlivé úkony podle písemného příkazu, který vydá orgán uvedený v § 73 odst. 1 a 2. Tímto příkazem je povinen se prokázat.

(2) Prokáže-li účastník řízení, že vymáhaná povinnost byla již splněna nebo že se na vymáhání netrvá nebo že provedení výkonu rozhodnutí bylo odloženo nebo zastaveno, anebo že byly podány námitky, které mají odkladný účinek, pracovník pověřený provedením výkonu rozhodnutí úkon neprovede.

ČÁST ŠESTÁ

Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 81

Správní orgán je povinen šetřit v řízení imunit a výsad přiznávaných mezinárodními smlouvami uzavřenými Československou socialistickou republikou nebo československými právními předpisy.*12)

§ 82

(1) Ustanovení tohoto zákona platí i pro řízení neskončené před počátkem jeho účinnosti.

(2) Pokud rozhodnutí nabylo právní moci před počátkem účinnosti tohoto zákona lze povolit obnovu řízení, nebylo-li rozhodnutí dosaženo trestným činem, nebo přezkoumat rozhodnutí mimo odvolací řízení jen tehdy, jestliže ode dne, kdy se stalo rozhodnutí pravomocným, neuplynuly tři roky.

(3) Byla-li před počátkem účinnosti tohoto zákona zahájena správní exekuce, dokončí se podle dosavadních předpisů.

§ 83

Zrušují se:

1. vládní nařízení č. 91/1960 Sb., o správním řízení;
2. § 28 odst. 1 zákona č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku;
3. § 15 odst. 4 věta druhá zákona č. 60/1965 Sb., o prokuratuře.

§ 84

Nedotčena zůstávají ustanovení zvláštních právních předpisů platných k počátku účinnosti tohoto zákona, která upravují správní řízení, avšak s výjimkou ustanovení, že o odvolání proti rozhodnutím orgánů národního výboru rozhodují orgány téhož národního výboru. Nedotčena zůstává i věcná příslušnost místních národních výborů založená k počátku účinnosti tohoto zákona zvláštními právními předpisy.

§ 85

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1968.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

---

1) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu).

*1) Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, a vyhláška č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících.

2) § 1 odst. 1 písm. e) nařízení vlády č. 304/2001 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu).

*2) § 116 obč. zák.

*3) § 6 zák. č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku.

*4) Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, a vyhláška č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících.

*5) § 6 zák. č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku.

*6) § 57 zákona č. 69/1967 Sb., o národních výborech.

*7) § 54 odst. 3 zákona č. 69/1967 Sb., o národních výborech.

*8) § 16 odst. 1 zák. č. 60/1965 Sb., o prokuratuře.

*9) Vyhláška č. 85/1966 Sb., o platebním styku a zúčtování na účtech organizací.

*10) § 276 až 320 o. s. ř.

*11) § 340 až 344 o. s. ř.

*12) Vyhláška č. 157/1964 Sb., o Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích.